

De staatssecretaris voor Infrastructuur en Waterstaat
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Datum	Referentie	Uw referentie
5 december 2021	21005/PRN/EN	-

Onderwerp

Consultatiereactie PRN op concept Regeling houdende regels inzake aangewezen kunststofproducten voor eenmalig gebruik (Regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik)

Geachte heer Van Weyenberg,

Stichting Papier Recycling Nederland (PRN) geeft uitvoering aan de vrijwillige producentenverantwoordelijkheid voor niet-verpakkingen van papier en karton.. PRN treedt op als materiaalorganisatie om de hoogwaardige inzameling en recycling van papier en karton in Nederland te bevorderen. Mede dankzij de inzet van PRN is Nederland een koploper op het gebied van papierrecycling, met een resultaat van 89% recycling in 2020.

Hierbij doet PRN u een zienswijze toekomen ten aanzien van consultatieversie van de ministeriele Regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik (de Ontwerpregeling).

Deze zienswijze beperkt zich tot die elementen in de Ontwerpregeling die ook betrekking hebben op producten of verpakkingen waar papier of karton het zwaarste gewichtsaandeel in toegepaste materialen betreft. Dit zijn bijvoorbeeld kartonnen koffiebekers of kartonnen maaltijdverpakkingen. Veelal valt dit papier en karton onder de Ontwerpregeling omdat zij voorzien zijn van een functionele coating of laminaat.

Deze Ontwerpregeling is ook voor PRN relevant. Verpakkingen en niet-verpakkingen van papier en karton worden gezamenlijk ingezameld. Wet- en regelgeving omtrent papier en karton raakt daardoor zowel verpakkingen als niet-verpakkingen.

PRN onderschrijft het primaire doel van de Ontwerpregeling

PRN ondersteunt het uiteindelijke doel van de Ontwerpregeling om de milieu-effecten van kunststofproducten voor eenmalig verbruik te verminderen door te voorkomen dat ze in het zwerfafval belanden.

Gelamineerd en gecoat papier en karton kan verwerkt worden door de papierindustrie, mits dit op de juiste wijze wordt ingezameld. De papiervezels in deze producten en verpakkingen zijn een waardevolle grondstof. De Ontwerpregeling verplicht de producenten van eenmalige kunststofproducten om er zorg voor te dragen dat deze producten ingezameld en verwerkt worden. Dit past binnen het circulaire gedachtegoed waar PRN voor staat.

PRN draagt daar zelf ook aan bij. Eind september 2021 heeft PRN de scheidingswijzer papier en karton geactualiseerd. Deze scheidingswijzer geldt als de norm voor scheiding van het oudpapier bij huishoudens. Enkelzijdig gelamineerd en gecoat papier en karton dat schoon en droog is mag nu bij het oudpapier, waar dit voorheen niet kon.

PRN plaatst twee kanttekeningen bij de Ontwerpregeling en doet een aanpassingsvoorstel voor deze punten.

Kanttekening 1: definitie van hoogwaardige recycling

Artikel 1.1 lid 1 van de Ontwerpregeling omschrijft hoogwaardige recycling als 'nuttige toepassing met waardebehoud waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel'.

Als de eis dat de producten en verpakkingen die onder deze Ontwerpregeling vallen weer opnieuw voor het oorspronkelijke doel gerecycled moeten worden in enge zin moet worden uitgelegd is deze eis onrealistisch en is contraproductief. Dit om de volgende redenen:

- Deze invulling van hoogwaardigheid is niet toegestaan voor voedselverpakkingen van papier of karton vanwege wet- en regelgeving omtrent food contact materials, ingesteld om de veiligheid van voedselverpakkingen te borgen. Hiermee is het realiseren van de in deze Ontwerpregeling verplichte hoogwaardige recycling voor veel voedselverpakkingen (zoals kartonnen bekertjes) wettelijk gezien onmogelijk. De combinatie van deze regels resulteert daarmee in een de facto verbod op recycling van deze voedselverpakkingen. Dit daar waar de grondstoffen van dit soort verpakkingen uitstekend in de papier- en kartonketen gebruikt kunnen worden, zij het niet voor voedselverpakkingen. Met deze invulling van hoogwaardigheid wordt de doelstelling van deze Ontwerpregeling, het voorkomen van zwerfafval, voorbij geschoten;
- Deze definitie en verplichting van hoogwaardige recycling komt niet terug in de richtlijn EU/2019/904 die geïmplementeerd wordt. De reden om strengere eisen te stellen wordt niet duidelijk uit de toelichting. Er is daarmee sprake van een niet onderbouwde verzwaring van de eisen t.o.v. de Europese richtlijn;

- Deze invulling gaat voorbij aan de praktijk van recycling van papier en karton. De kracht van papier en karton is dat zij met een relatief eenvoudig proces teruggebracht kunnen worden tot bouwstenen om nieuw papier en karton van te maken: de papiervezel. Een papiervezel kan veelvuldig de kringloop van oudpapier naar nieuw papier doorlopen. Er kan telkens een ander en nieuw product of verpakking van gemaakt worden. Dit bespaart veel grondstoffen en CO2. De homogene eigenschappen van oudpapier maken dat de papierketen zich zo heeft georganiseerd dat oudpapier gezamenlijk ingezameld wordt en dat deze stroom oudpapier overal ter wereld zonder al teveel voorbewerking ingezet kan worden in papierfabrieken voor allerlei toepassingen. Dit is een heel efficiënt proces. Zo efficiënt zelfs dat er geen publiek geld nodig is om gemeenten en inzamelaars hun werk te laten doen. Eisen dat een kartonnen koffiebeker weer een koffiebeker moet worden en een patatbakje een patatbakje sluit totaal niet aan op deze praktijk. Dit terwijl reguliere recycling vanuit het oogpunt van grondstoffenefficiëntie, voedselveiligheid of milieu geen ongunstige effecten met zich mee brengt.

PRN stelt daarom voor dat de Ontwerpregeling op dit punt aangepast wordt zodat aangesloten wordt bij de definitie “recycling” zoals beschreven in de Kaderrichtlijn afvalstoffen:

„recycling”: elke nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel. (...)”

Deze definitie sluit aan op het Sectorplan 04 ‘Gescheiden ingezameld/afgegeven papier en karton’ van LAP3 en de doelstellingen voor producentenverantwoordelijkheid voor papier en karton voor zowel verpakkingen als niet-verpakkingen. Mocht een algehele aanpassing van de definitie van Hoogwaardige recycling op deze wijze niet mogelijk zijn, dan verzoeken wij om een uitzondering voor die producten of verpakkingen te maken die voornamelijk uit papiervezels bestaan.

Kanttekening 2: gescheiden inzameling

Artikel 2.1 legt verplichtingen op aan exploitanten om drinkbekers en voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik gescheiden in te zamelen. Gescheiden inzamelen wordt niet nader gedefinieerd.

Het is positief dat de Ontwerpregeling de ruimte laat voor exploitanten om een voor hen passende inzameling te organiseren. De papierindustrie is in staat is om al het oudpapier te verwerken, mits op de juiste wijze wordt ingezameld zodat deze producten het juiste recyclingproces in gaan.

PRN maakt zich zorgen dat exploitanten de reguliere oudpapierbak gaan gebruiken om te voldoen aan deze verplichting, waar het primair papieren en kartonnen drinkbekers en voedselverpakkingen betreft. De oudpapierbak is namelijk niet de juiste inzamelroute. Oudpapier moet schoon en droog zijn om in de oudpapierbak te mogen, om verdere verwerking mogelijk te maken. Hierdoor zijn bijvoorbeeld koffiebekers en verpakkingen van vet of nat voedsel niet toegestaan in de oudpapierbak.

De “schoon en droog regel” is opgenomen in de scheidingswijzer papier en karton en gebaseerd op overeenkomsten tussen PRN en gemeenten en Nedvang B.V. met gemeenten en geborgd in LAP3.

PRN merkt in contacten met producenten en importeurs van verpakkingen dat deze “schoon en droog regel” nog onvoldoende bekend is bij hen. Daarnaast merken wij dat zij de oudpapierbak zien als mogelijk interessant inzamelmiddel voor drankbekers en voedselverpakkingen, totdat wij uitleggen waarom dit niet kan.

Graag zouden wij daarom benoemd willen zien in de toelichting op de Ontwerpregeling dat de oudpapierbak niet gezien wordt als het juiste inzamelmiddel voor drankbekers of wanneer de voedselverpakking niet schoon en droog is.

PRN sluit niet uit dat de papierindustrie kartonnen bekere en vies of natte voedselverpakkingen wel kan verwerken wanneer deze via een aparte of geormerkte inzamelstroom ingezameld worden. Voor drankkartons zijn er per slot van rekening ook prima verwerkingsmogelijkheden.

In afwachting van uw reactie verblijven wij.

Hoogachtend,

Ed Nijpels

Voorzitter PRN